

Spis treści

Przedmowa Janusz Reykowski IX

Wprowadzenie 1

CZĘŚĆ I.

NATURA SPOŁECZNA I IDEOLOGIA

Rozdział 1. Patriotyzm, grupy etniczne i etnocentryzm 9

Wielowymiarowość patriotyzmu 10

Etniczność i grupa etniczna 14

Etnocentryzm 21

Czy etniczność = kultura? 26

Rozdział 2. Narody i nacjonalizm 31

Rozwój nowoczesnych form państwowości 35

Nacjonalizm 37

Kreacja narodowej kultury 42

Naród polityczny i etniczno-kulturowy 47

Kryzys idei narodu? 50

CZĘŚĆ II.

PSYCHOSPOŁECZNE ŹRÓDŁA

POSTAW NARODOWYCH

Rozdział 3. Etnocentryzm jako źródło narodowych totalitaryzmów 61

Teoria autorytaryzmu 62

Skąd się bierze etnocentryzm?

Model podwójnego procesu J. Duckitta 70

Etnocentryzm - konserwatyzm - kolektywizm 78

Rozdział 4. Tożsamość społeczna i narodowa 87

Kolektywny system znaczeń i różne formy przywiązania do grupy 88

Tożsamość narodowa jako element tożsamości społecznej jednostki 91

Identyfikacja narodowa:
utrapienie czy dobrodziejstwo? 99

Koncepcja tożsamości narodowej
E. Theiss-Morse 103

Rozdział 5. „Dobry” i „zły” patriotyzm, czyli o wielowymiarowości postaw narodowych 113

Wybrane podejścia teoretyczne 114

Nacjonalizm symboliczny, normatywny i funkcjonalny
(J. Delamater, D. Katz, H. Kelman) 114

Patriotyzm i nacjonalizm
(R. Kosterman, S. Feshbach) 116

Wieloczynnikowa struktura patriotyzmu
(J. Sullivan, A. Fried, E. Theiss-Morse, M. Dietz) 119

Ślepy i konstruktywny patriotyzm
(E. Staub, R. Schatz) 120

Patriotyczna i nacjonalistyczna duma narodowa
(T. Blank, P. Schmidt) 124

Rozwojowa koncepcja postaw narodowych
(H. Dekker, D. Malová, S. Hoogendoorn) 126

Zaangażowanie symboliczne i instrumentalne
(R. Schatz, H. Lavine) 128

Identyfikacja narodowa - kulturalizm - szowinizm
(R. Herrmann, P. Isernia, P. Segatti) 131

Co odróżnia „dobrych” i „złych” patriotów?

Próba generalizacji 134

Patriotyczny homo perfectus 144

CZĘŚĆ III.

EUROPA I POLSKA – NIECO FAKTÓW EMPIRYCZNYCH

Rozdział 6. Postawy narodowe w integrującej się Europie 151

**Kolektywna samoocena narodowa
i etnocentryzm 153**

Europa podzielona 155

**Postawy narodowe
a wymiary wartości kulturowych 164**

Polska na tle innych krajów Europy 170

Konkluzje 176

Rozdział 7. Postawy narodowe w centrum politycznego i kulturowego konfliktu 187

**Psychospołeczne źródła konfliktu
i polaryzacji 193**

Dwa wyobrażenia wspólnoty politycznej 201

**Orientacja liberalna i komunitarna
a postawy wobec demokracji
i sympatie polityczne 211**

**Orientacja liberalna i komunitarna
a tożsamość narodowa 217**

Konkluzje 223

Zakończenie 235

Bibliografia 241

O Autorze 256